

**ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**  
**Заң факультеті**  
**Қылмыстық құқық, қылмыстық іс жүргізу және криминалистика кафедрасы**

Заң факультеті  
Ғылыми кеңесінің мәжілісінде бекітілді  
№ \_\_\_хаттама « \_\_\_» \_\_\_\_\_ 2015 ж.  
Факультет деканы Байдельдинов Д.Л.

---

**Мамандық 5B050100 - «Әлеуметтану»**

**СИЛЛАБУС**

**Криминология пәні**

2 курс, к/б, 3 семестрі (күзгі), кредит саны 2, пәннің түрі (таңдаулы)

**Дәріскер:** : Тлепбергенов Орынбасар Нусипалиулы  
Телефон: +7701 111 5138  
Email:tlepbergenov.kz  
Каб.: 428

**Оқытушы (практикалық, семинар, сабақтар):**Тлепбергенов Орынбасар Нусипалиулы  
Телефон: +7701 111 5138  
Email:tlepbergenov.kz  
каб 428

**ПӘННІҢ МІНДЕТІ МЕН МАҚСАТЫ**

**«Криминология»** пәннің мақсаты: Курсты оқу барысында сұрақтар бойынша студенттерге жан-жақты білім беру.Өз білімдерін еркін қолдана білу үшін берілген арнайы курстың негізгі ұғымдары мен сұрақтарын оларға меңгерту.Сондай ақ бакалавриатура студенттері тәжірибелік есептерді шеше білу қажет

**Міндеттері:** Бакалавриатура студенттеріне осы пән туралы жан-жақты білім беру, өйткені, қылмыскерлердің тұлғасын анықтауға және оқшаулауға, олардың әрқайсысына жаза шарасын дұрыс белгілеуге, толықтай алғанда қылмыстылыққа жеке әсер етуге тиімді құралдарды және жолдарды анықтауға көмектеседі.

«Криминология» пәні қылмыстың теориялық мәселелерін талдауға байланысты ғылыми, жүйелі бағытты зерттейді. Берілген курсты оқу барысында студенттер құқық қолдану қызметінің проблемаларымен, ерекшеліктерімен, қылмыстық заңнаманың проблемаларымен танысады.

«Криминология» пәні бакалавриатура студенттерін аталған курстың негізгі ережелерімен және ең алдымен қылмыстылық проблемасының әлеуметтік құқықтық құбылыс ретінде ғылыми негізделген тәсілін қалыптастырудағы, қылмыстылықты ғана емес, сондай-ақ оны

тудырушы себептер мен жағдайларды кешенді, жүйелі талдау жолымен қылмыстылықты ескерту бойынша іс-шаралар жасаудағы ережелермен таныстырады.

### **Криминология пәнін оқып үйрену нәтижесінде студент келесілерге ие болады;**

- анализдеу және синтездей білу;
- жоспарлау және ұйымдастыра білу қабілеті;
- құқық қолдану тәжірибесіндегі нормаларды қолдану барысында туындайтын қиындықты жеңу жолдарын;
- қарапайым компьютерлік біліктілік ;
- ақпаратты басқара білу қабілеті (ақпаратты әртүрлі көздерден ала отырып сараптай білу) ;
- мәселелерді шеше білу;
- шешім қабылдай білу ;
- білімді тәжірибе барысында қолдана білу;
- зерттеушілік қабілет;
- оқытуға бейімді болуы;
- жаңа жағдайға бейімделе алушылық ;
- жаңа идеяларды генерациялау қабілеті;
- көшбасшылық қабілет;
- өзге елдің мәдениетімен дәстүрін түсіне білу;
- автономды жұмыс жасай білу;
- жобаларды дайындау және оларды басқара білу ;
- бастамашылық қабілет;
- сапа үшін жауапкершілік ;

### **Жасай білу тиіс ;**

- сын айта алу және өзін сынай білу.
- командада жұмыс жасай білу.
- жекелік қабілеттер.
- өзге пәндердің сарапшыларымен әрекеттесе білу қабілеті.
- мәдени әртүрлілікті қабылдай білу қабілеті.
- халықаралық жағдайда жұмыс жасай білу.
- этикалық құндылықтарды сақтай білу.

### **Меңгеріу тиіс: «Криминология» пәнінің тарихымен негізін білу қабілеті**

- 1) дисциплинаның жалпы құрлымын меңгеу;
- 2) сыни анализ әдісін түсіну мен қолдана білу ;
- 3) дисциплина техникасымен әдісін дұрыс қолдана білу қабілеті ;
- 4) аталған пәндік бағыттағы зерттеулер нәтижесін бағалай білу;
- 5) ғылыми теорияны тексерудің эксперименталді және бақылаушылық тәсілдерінің нәтижесін түсіне білу қабілеті

## ПӘННІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН МАЗМҰНЫ

Апта	Тақырыптың аталуы	Сағат саны	Бағасы
<b>1 Модуль. Криминологияның ұғымы, оның пәні және әдістері.</b>			
1	«Криминологияның ұғымы, оның пәні және әдістері. Криминологияның даму тарихы». <i>Кіріспе дәріс</i>	2	0 балл
	1 практикалық (зертханалық) сабақ. «Әскери қылмыстылығының криминологиялық сипаттамасы «	1	8 балл
2	«Криминологиялық зерттеулердің методологиясы мен методикасы». <i>Өзекті дәріс</i>	2	0 балл
	2 практикалық (зертханалық) сабақ.	1	7 балл
	1 СООЖ. « Әскери қылмыстылығының криминологиялық сипаттамасы» . Сұрақтар: 1. Әскери қылмыстылығының криминологиялық сипаттамасының түсінігін және негіздері. 2. Әскери қылмыстылығының криминологиялық сипаттамасы туралы даулы мәселелері.  Ұсынылатын әдебиеттер: 1)Криминология. Учебное пособие. Москва. Зерцало, 2007 г. 2)Новиченко А.С. Методологические основы познания преступности. – М., 2007. 3)Рябыкин Ф.К. Криминология и предупреждение преступлений – М., 2006. .	1	15 балл
3	3 дәріс. «Қылмыстылық және оның сипаттамасы. Қылмыстылықтың детерминациясы және себептері». <i>Мәселелік дәріс</i>	2	0 балл
	3 практикалық (зертханалық) сабақ.	1	7 балл
4	4 дәріс. «Қылмыскердің жеке тұлғасының ұғымы мен құрылысы»	2	0 балл
	4 практикалық (зертханалық) сабақ.	1	7 балл
	<b>2 СООЖ.</b> «Пайдақорлық қылмыстылығының ұғымы және жалпы сипаттамасы». Сұрақтар: 1. Пайдақорлық қылмыстылығының ұғымы түсінігін беріңіз. 2. Пайдақорлық қылмыстылығының жалпы сипаттамасы. 3. Пайдақорлық қылмыстылықтың даулы мәселелері.	1	15 балл

	<p>Ұсынылатын әдебиеттер:</p> <p>1)Симонов А.Ф. Криминологическое прогнозирование и планирование преступлений. ., 2001 г.</p> <p>2)Абрахинов Л.Д. Правовые основы криминологий. М., 1990 г.</p> <p>3)Сергиевский Ю.Н Асанов Р. Проблемы криминологий. Алма-Ата, 2011 г.</p> <p>4)Коробейников Б.В. Криминология. - М. 2008.</p> <p>5)Кузнецова Н.Ф. Криминология. - М. 2010.</p> <p>6)Лупеев В.В. Контроль за преступностью: надежны ли показатели. – М., 2008.</p>		
5	5 дәріс. «Қылмыстылықтың алдын алу». <i>Ақпараттық дәріс</i>	2	0 балл
	5 практикалық (зертханалық) сабақ.	1	7 балл
6	6 дәріс. «Қылмыстылықтың алдын алу». <i>Ақпараттық дәріс</i>	2	0 балл
	6 практикалық (зертханалық) сабақ.	1	7 балл
7	7 дәріс. «Пайдақорлық қылмыстылығының криминологиялық сипаттамасы»		
	7 практикалық (зертханалық) сабақ. Пайдақорлық қылмыстылығының криминологиялық сипаттамасы	2	0 балл
	<p><b>3 СӨЖ.</b> «Қылмыстылықтың алдын алу»</p> <p>Сұрақтар:</p> <p>1.Қылмыстылықтың алдын алу түрлері және оны қамтамасыз ету .</p> <p>2.Қылмыстылықтың алдын алу жүйесі.</p> <p>3. Қылмыстылықтың негіздері.</p> <p>4. Криминология түсінігі</p> <p>Ұсынылатын әдебиеттер:</p> <p>1)Аванесов Г.А., Вицин С.Е. Прогнозирование и организация борьбы с преступностью. - М., 2002.</p> <p>2)Иванов А.К Отечественная криминология: Курс лекций. – М., 2006.</p> <p>3)Симонов А.Ф. Криминологическое прогнозирование и планирование преступлений..., 2001 г.</p> <p>4)«Кәмелет жасқа толмағандардың қылмыстары және оларды қылмыстық және өзгеде қоғамға қарсы іс-әрекетке тарту туралы істер бойынша сот тәжірибесі туралың №6 11 сәуір 2002 жылғы ҚР Жоғарғы сотының нормативті қаулысы</p> <p>5)«Қорқытып алушылық туралы істер бойынша сот тәжірибесі туралың №6 от 23 маусым 2006 жылғы ҚР Жоғарғы сотының нормативтік қаулысы.</p>	1	7 балл
	<b>1 Аралық бақылау ,реферат,жеке жоба,топтық жоба</b>	<b>7 апта</b>	<b>20 балл</b>

	<b>Midterm Exam</b>	<b>8 апта</b>	<b>100</b>
	<b>Балл</b>		<b>100</b>
<b>2 Модуль</b>			
8	8 дәріс. «Ұйымдасқан қылмыстылық» <i>Өзекті дәріс</i>	2	0 балл
	8 практикалық (зертханалық) сабақ. «Ұйымдасқан қылмыстылық»	1	5 балл
9	9 дәріс. «Зорлықпен күш көрсету қылмыстылығы және оның криминологиялық»	2	0 балл
	9 практикалық (зертханалық) сабақ. «Зорлықпен күш көрсету қылмыстылығы және оның криминологиялық»	1	5 балл
	<b>4 СӨӨЖ.</b> «Зорлықпен күш көрсету қылмыстылығы және оның криминологиялық түсінігі» Сұрақтар: 1)Зорлықпен күш көрсеті қылмыстылығының түсінігі және заң табиғаты 2)Басқа елдердегі қылмыс үшін жауаптылық 3)Зорлықпен күш көрсетудің криминологиялық түсінігі  Ұсынылатын әдебиеттер: 1)А. Шестаков. Криминология. СПб., 2006. — С. 40; его: К вопросу об истории криминологии // Вестник ЛГУ, 1991 2)Шестаков Д. А. Постлиберальный статус криминологии // Криминология: вчера, сегодня, завтра. Труды Санкт-Петербургского криминологического клуба. 2009 3)Сергиевский Ю.Н Асанов Р. Проблемы криминологий. Алма-Ата, 2011 г. 4)Коробейников Б.В. Криминология. - М. 2008. 5)Кузнецова Н.Ф. Криминология. - М. 2010. 6)Лупеев В.В. Контроль за преступностью: надежны ли показатели. – М., 2008.	1	15 балл
10	10 дәріс. «Экономикалық қылмыстылықтың криминологиялық сипаттамасы» <i>Мәселелік дәріс</i>	2	0 балл
	10 практикалық (зертханалық) сабақ. «Экономикалық қылмыстылықтың криминологиялық сипаттамасы»	1	5 балл
11	11 дәріс. «Сыбайлас-жемқорлық қылмыстылықтың криминологиялық сипаттамасы» <i>Өзекті дәріс</i>	2	0 балл
	11 практикалық (зертханалық) сабақ. «Сыбайлас-жемқорлық қылмыстылықтың криминологиялық сипаттамасы»	1	5 балл
12	12 дәріс. «Экологиялық қылмыстылықтың криминологиялық сипаттамасы» <i>Өзекті дәріс</i>	2	0 балл
	12 практикалық (зертханалық) сабақ. «Экологиялық қылмыстылықтың криминологиялық сипаттамасы»	1	5 балл

	<p><b>5 СӨӨЖ.</b> «Экологиялық қылмыстылықтың криминологиялық сипаттамасы»</p> <p>Сұрақтар;</p> <p>1)Экологиялық қылмыстар туралы қылмыстық заңнаманың дамуы тарихы.</p> <p>2)Экологиялық қылмыстардың түрлері және криминологиялық сипаттамасына түсінік.</p> <p>3)Жансыз табиғатты қорғау ережелерін бұзғаны үшін жауаптылық.</p> <p>4)Экологиялық қылмыстардың криминологиялық сипаттамасының дамуы.</p> <p>Ұсынылатын әдебиеттер:</p> <p>1)А. Шестаков. Криминология. СПб., 2006. — С. 40; его: К вопросу об истории криминологии // Вестник ЛГУ, 1991</p> <p>2)Шестаков Д. А. Постлиберальный статус криминологии // Криминология: вчера, сегодня, завтра. Труды Санкт-Петербургского криминологического клуба. 2009</p>	1	15 балл
13	13 дәріс. «Меншікке қарсы қылмыстардан сақтандыру және оның криминологиялық сипаттамасы» <i>Мәселелік дәріс</i>	2	0 балл
	13 практикалық (зертханалық) сабақ. «Меншікке қарсы қылмыстардан сақтандыру және оның криминологиялық сипаттамасы»	1	5 балл
14	14 дәріс. «Жеке адамға қарсы қылмыстардан сақтандыру және оның криминологиялық сипаттамасы»	2	0 балл
	14 практикалық (зертханалық) сабақ. «Жеке адамға қарсы қылмыстардан сақтандыру және оның криминологиялық сипаттамасы»	1	5 балл
	<p><b>6 СӨӨЖ.</b> «Жеке адамға қарсы қылмыстардан сақтандыру және оның криминологиялық сипаттамасы»</p> <p>Сұрақтар:</p> <p>1)Жеке адамға қарсы қылмыстардан сақтандыру түрлері ,олардың жіктелуі.</p> <p>2) Жеке адамға қарсы қылмыстардың криминологиялық сипаттамасының қағидалары.</p> <p>3) Жеке адамға қарсы қылмыстар үшін жауаптылық .</p> <p>Ұсынылатын әдебиеттер:</p> <p>1)Агапов П.В.: Основы теории регламентации ответственности и противодействия организованной преступной деятельности. - СПб.: Санкт-Петербургский университет МВД России, 2011</p> <p>2) Шестаков Д. А. Криминология. —: «Юридический центр Пресс», 2009.</p> <p>3)Науч. ред. Н.Ф.Кузнецова: Криминология. - М: Проспект, 2010</p> <p>4) О структуре современного криминологического</p>	1	15 балл

	знания см.: Д. А. Шестаков. Криминология. СПб., 2006. 5) М-во внутренних дел РФ, Белгородский юридический ин-т ; отв. ред. И.Ф. Амельчаков: Актуальные проблемы противодействия коррупции. - Белгород: ООНИ и РИД БелЮИ МВД России, 2010 6) Кузнецова Н.Ф. Криминология. - М. 2010. 7) Лупеев В.В. Контроль за преступностью: надежны ли показатели. – М., 2008.		
15	15 дәріс «Рецидивті қылмыстылықтың криминологиялық сипаттамасы» <i>Өзекті дәріс</i>	2	0 балл
	15 практикалық (зертханалық) сабақ. «Рецидивті қылмыстылықтың криминологиялық сипаттамасы»	1	5 балл
15	2 Аралық бақылау Реферат, жеке жоба, топтық жоба, слайд	<b>15 апта</b>	<b>20 балл</b>
	Барлығы		<b>100</b>
	Емтихан		<b>100</b>
	Балл		<b>400</b>

### Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

#### А) Негізгі әдебиеттер;

- 1) Е. Каиржанов Криминология. Алматы., 2010 г.
- 2) А.И. Алексеев Криминология, курс лекций. Москва, 2012 г.
- 3) Криминология. Учебное пособие. Москва. Зерцало, 2011 г.
- ванесов Г.А., Вицин С.Е. Прогнозирование и организация борьбы с преступностью. - М., 2012.
- 4) Иванов А.К. Отечественная криминология: Курс лекций. – М., 2006.
- 5) Коробейников Б.В. Криминология. - М. 2008.
- 6) Кузнецова Н.Ф. Криминология. - М. 2010.
- 7) Лупеев В.В. Контроль за преступностью: надежны ли показатели. – М., 2011.
- 8) Новиченко А.С. Методологические основы познания преступности. – М., 2007.
- 9) Рябыкин Ф.К. Криминология и предупреждение преступлений – М., 2013.

#### В) Қосымша әдебиеттер:

1. Лунеев В.В. Преступность XX века. Мировые региональные и российские тенденции. М. «Норма», 1997 г.
2. Кудрявцев В.Н. Генезис преступления. Опыт криминологического моделирования. М., 1998 г.
3. Забрянский Г.И. Социология преступности несовершеннолетних, Минск, 1997 г.
4. Долгова А.И. Преступность и общество. М., 1992 г.
5. Лунеев В.В. Тенденции преступности: мировые, региональные, российские // Государство и право, 1993 г., № 4, с. 78-81.
6. Лунеев В.В. Контроль над преступностью: надежны ли показатели // Государство и право. 1995 г., № 7, с. 89-102

7. Дубинин Н.П., Карпец И.И., Кудрявцев В.Н. Генетика. Поведение. Ответственность. 2-е изд. М., 1989 г.
8. Лунеев В.В. Мотивация преступного поведения. М., 1991 г.
9. Антонян Ю.М. Преступность пожилых людей // Сов. государство и право, 1991 г., № 11, с. 67-73.
10. Рахимов Т.Г., Аубакиров Е.Х. Мотивация преступления и коррекция преступного поведения // Убеждение и принуждение в борьбе с преступностью. Алма-Ата, 1989 г., см. 62-99.
11. Ткачев Н. Видео: эротика или порнография // Соц. Законность, 1991 г., № 6, с. 19.
12. Антонян Ю.М. Преступная жестокость. М., 1994 г.
13. Ходжамбердыев Ш. И др. Опасные преступники. Ашхабад, 1991 г.
14. Модель региональной программы борьбы с преступностью / Под ред. А.А. Алексеева. М., 1993 г.
15. Абдиров Н.М. Ранее выявление несовершеннолетних с антиобщественным поведением – основа эффективной профилактики правонарушений. Караганда, 1989 г.
16. Тирский В.В. и др. Предупреждение рецидива преступлений. Томск, 1990 г.
17. Мишин Г.К. Коррупция: понятие, сущность, меры ограничения. М., 1991 г.
18. Плешаков А.М. Уголовно-правовая борьба с экологическим преступлением. Учебное пособие. М., 1993 г.
19. Плешаков А.М. Экологические преступления: понятие и классификация. М., 1994 г.
20. Нуртаев Р.Т. Борьба с неосторожными видами преступлений. Проблемы эффективности. Алма-Ата, 1990 г.
21. Нуртаев Р.Т. О виктимологических аспектах неосторожной преступности // Современные проблемы уголовного права и криминологии. Владивосток, 1991 г., с. 140-143
22. Михайлов В.И. Противодействие легализации доходов от преступной деятельности: правовое регулирование, уголовная ответственность, оперативно-розыскные мероприятия и международное сотрудничество. СПб.: Юридический центр Пресс, 2002г.

## **ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ САЯСАТЫ**

Жұмыстардың барлық түрін көрсетілген мерзімде жасап тапсыру керек. Кезекті тапсырманы орындамаған, немесе 50% - дан кем балл алған студенттер бұл тапсырманы қосымша кесте бойынша қайта жасап, тапсыруына болады.

Орынды себептермен зертханалық сабақтарға қатыспаған студенттер оқытушының рұқсатынан кейін лаборанттың қатысуымен қосымша уақытта зертханалық жұмыстарды орындауға болады. Тапсырмалардың барлық түрін өткізбеген студенттер емтиханға жіберілмейді

Бағалау кезінде студенттердің сабақтағы белсенділігі мен сабаққа қатысуы ескеріледі.

Толерантты болыңыз, яғни өзгенің пікірін сыйлаңыз. Қарсылығыңызды әдепті күйде білдіріңіз. Плагиат және басқа да әділсіздіктерге тыйым салынады. СӨЖ, аралық бақылау және қорытынды емтихан тапсыру кезінде көшіру мен сыбырлауға, өзге біреу шығарған есептерді көшіруге, басқа студент үшін емтихан тапсыруға тыйым салынады. Курстың кез келген мәліметін бұрмалау, Интранетке рұқсатсыз кіру және шпаргалка қолдану үшін студент «F» қорытынды бағасын алады.

Өзіндік жұмысын (СӨЖ) орындау барысында, оның тапсыруы мен қорғауына қатысты, сонымен өткен тақырыптар бойынша қосымша мәлімет алу үшін және курс бойынша басқа да мәселелерді шешу үшін оқытушыны оның келесі офис-сағаттарында таба аласыз:



Әріптік жүйе бойынша бағалау	Балдардың сандық эквиваленті	% мәні	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
F	0	0-49	Қанағаттанарлықсыз
I (Incomplete)	-	-	Пән аяқталмаған ( <i>GPA есептеу кезінде есептелінбейді</i> )
P (Pass)	-	-	«Есептелінді» ( <i>GPA есептеу кезінде есептелінбейді</i> )
NP (No Pass)	-	-	«Есептелінбейді» ( <i>GPA есептеу кезінде есептелінбейді</i> )
W (Withdrawal)	-	-	«Пәннен бас тарту» ( <i>GPA есептеу кезінде есептелінбейді</i> )
AW (Academic Withdrawal)			Пәннен академиялық себеп бойынша алып тастау ( <i>GPA есептеу кезінде есептелінбейді</i> )
AU (Audit)	-	-	«Пән тыңдалды» ( <i>GPA есептеу кезінде есептелінбейді</i> )
АТТ-ған		30-60 50-100	Аттестатталған
АТТ-маған		0-29 0-49	Аттестатталмаған
R (Retake)	-	-	Пәнді қайта оқу

Кафедра мәжілісінде қарастырылды  
№\_\_\_ хаттама «\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2015\_ ж.

**Кафедра меңгерушісі  
з.ғ.д., профессор**

**Дәріс оқушы з.ғ.к.,**

**Джансараева Р.Е.**

**Тлепбергенов О.Н.**